

**Παρατήρηση, μελέτη και αντιμετώπιση του σύγχρονου γίνεσθαι – Αξιοποίηση νέων
δυνατοτήτων στη διακονία μας**

Χαλκίδα, 11 Νοεμβρίου 2010

Νιώθω την ανάγκη αρχικά να ευχαριστήσω εκ βάθους καρδιάς ενώπιον όλων τον Επίσκοπό μας, που μου ανέθεσε αυτήν την εισήγηση και έπειτα να ευχαριστήσω κι όλους εσάς του σεβαστούς πατέρες που βρίσκεστε απέναντί μου. Χαίρομαι που το θέμα της εισηγήσεως μου προϋποθέτει κυρίως τις δύο κοσμικές μου ιδιότητες προ της χειροτονίας μου, αυτήν του καθηγητή πληροφορικής και αυτήν του ψυχολόγου και λιγότερο του κληρικού, διότι θα μου ήταν πολύ δύσκολο να μιλήσω σήμερα έχοντας απέναντί μου κληρικούς που είναι και γεροντότεροι αλλά και πιο κατηρητισμένοι με σημαντικότερο ακαδημαϊκό και εμπειρικό υπόβαθρο.

Σεβασμιώτατε, σεβαστοί πατέρες,

Μέσα από το πέρασμα των αιώνων η Εκκλησία μας, έχει καταφέρει παρά τις δυσκολίες με τις οποίες έχει βρεθεί αντιμετώπη πολλές φορές, να μείνει αναλλοίωτη και μάλιστα να συνεχίζει να μεταφέρει το μήνυμα του Ιδρυτή της και του Ευαγγελίου σε όλες τις γενιές των ανθρώπων. Πάντοτε, η Εκκλησία μας, προσαρμοζόταν στις ανάγκες με τα μέσα που παρείχε η κάθε εποχή ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες των πιστών. Ήδη από τα χρόνια της διδασκαλίας του Χριστού, βλέπουμε ότι άρχισαν να επέρχονται αλλαγές και στον τρόπο προσέγγισης αλλά και στα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν. Ο ίδιος ο Χριστός, σπάνια δίδασκε μέσα στη Συναγωγή. Τις περισσότερες φορές, η διδασκαλία του λάμβανε χώρα σε ανοιχτούς χώρους, σε βουνά, σε λίμνες, ακόμα και από το πλοίο του αποστόλου Πέτρου ώστε να μπορούν τα πλήθη να ακούν τον Λόγο του (και καθίσας εδίδασκεν εκ του πλοίου τους όχλους Λκ 5:3). Δεν έμεινε απαθής στην ανάγκη και την δίψα του κόσμου, αλλά πλησίασε Εκείνος τα πλήθη αντί να περιμένει να υπάρξουν οι ιδανικές συνθήκες για να διδάξει τον κόσμο. Για τα δεδομένα εκείνης της εποχής αυτή η κίνηση του Ιησού, ήταν ριζοσπαστική όπως κι άλλες παρόμοιες που προκαλούσαν τις συνεχείς αντιδράσεις των Φαρισαίων.

Στα χρόνια των διωγμών, η Εκκλησία για να παραμείνει ζωντανή και σημείο αναφοράς για όλους τους Χριστιανούς, κατέβηκε στις στοές και στις κατακόμβες. Οι κατακόμβες προϋπήρχαν των διωγμών, απλά η Εκκλησία μας, τις αξιοποίησε για να

μείνει ζωντανή και να συνεχίσει να μεταλαμπαδεύει το μήνυμα της Πίστης μας σε όλους τους χριστιανούς εκείνης της εποχής. Από την άλλη, θα μπορούσε να σιγήσει, ή και να απονήσει περιμένοντας καλλίτερες μέρες για να συνεχίσει το έργο και την αποστολή της. Και πάλι όμως, προσαρμόστηκε στις ανάγκες της εποχής, όπως και αργότερα μετά την ανεξιθρησκία, οπότε και η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία παραχώρησε στην Εκκλησία μας τα κτήρια των παλαιών δικαστηρίων και αγορών και αξιοποιήθηκαν ως ναοί.

Αργότερα βλέπουμε και πάλι άλλη μια σημαντική προσαρμογή της Εκκλησίας μας στις σύγχρονες ανάγκες της τότε εποχής και του ημερησίου προγράμματος της ζωής της κοινωνίας με τον διαχωρισμού του κατά τ' άλλα ενός και μοναδικού τυπικού της Εκκλησίας σε ασματικό και μοναχικό και την προσαρμογή του λαιρευτικού προγράμματος της Μεγάλης Εβδομάδας κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μπορούν να συμμετέχουν στις ακολουθίες περισσότεροι χριστιανοί χωρίς να χρειάζεται να αποκοπούν από τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες και τις ανάγκες της οικογένειάς τους. Έτσι φτάνοντας στις μέρες μας, βλέπουμε την Εκκλησία να κάνει χρήση του ραδιοφώνου ώστε να μεταφέρεται ο σπόρος του Ευαγγελίου σε κάθε σπίτι, σε κάθε ασθενή που δεν μπορεί να βρεθεί στον χώρο της Εκκλησίας και σε κάθε ανυποψίαστο που μπορεί κάποια συγκεκριμένη στιγμή να ακούσει μια εκπομπή και να του κεντρίσει το ενδιαφέρον να μάθει περισσότερα για την Ορθόδοξη πίστη και λατρεία.

Με όλα αυτά τα παραδείγματα, βλέπουμε μια Εκκλησία που είναι πρόθυμη πάντοτε να ακολουθήσει τις εξελίξεις της κοινωνίας στην οποία βρίσκεται. Και σίγουρα έχοντας ορθές βάσεις και γερά θεμέλια, η Εκκλησία μπορεί να μείνει αναλλοίωτη και αναμφίβολα παραδοσιακή ακόμα και μετά από 1977 χρόνια από την φανέρωσή της στον κόσμο, μεταφέροντας το ίδιο μήνυμα, τηρώντας τις γραπτές πηγές αλλά και την προφορική παράδοση της Εκκλησίας, κάνοντας όμως σημαντικά βήματα παράλληλα με τις τεχνολογικές και πολιτισμικές εξελίξεις και τις κοινωνιολογικές ανάγκες της κοινωνίας στην οποία βρίσκεται.

Σήμερα βρισκόμαστε ίσως στο πιο παραγωγικό σημείο της τεχνολογικής εξέλιξης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και της ενημέρωσης. Ο κλάδος της πληροφορικής αναπτύσσεται με τέτοιους ρυθμούς, που ένας πυχιούχος προγραμματιστής πολυμέσων της προηγούμενης διετίας δεν θεωρείται σύγχρονος της εποχής μας, εάν δεν έχει ανανεώσει τις γνώσεις του πάνω στις εξελίξεις στον τομέα των

σπουδών του. Αυτός ο τεχνολογικός τυφώνας της ανταλλαγής πληροφοριών, έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο της επικοινωνίας στην κοινωνία μας με μια σειρά θετικών αλλά και αρνητικών αντικρισμάτων και επιπτώσεων.

Αμεσότητα στην επικοινωνία, εκμηδενισμός αποστάσεων, φορητότητα της πληροφορίας, προσβασιμότητα σε εκπαιδευτικό υλικό είναι μόνο μερικά από τα θετικά στοιχεία που παρέχει αυτή η τεχνολογική εξέλιξη στον χώρο της πληροφορικής και της τηλεπικοινωνίας. Ωστόσο, στην πίσω όψη του νομίσματος, έχουμε τρομακτικές αλλαγές στον τρόπο αλληλεπίδρασης της κοινωνίας, κοινωνική απομόνωση και τελικά αποξένωση και ατομισμό. Όλες αυτές οι παροχές πληροφορίας που είναι άμεσα διαθέσιμες στην οθόνη ενός υπολογιστή σε κάποιο δωμάτιο του σπιτιού ή στο γραφείο, έχουν μετατρέψει τον άνθρωπο σε μια οντότητα θωρακισμένη και αποκομμένη από το κοινωνικό σύνολο. Η επικοινωνία έχει αλλάξει. Και η προφορική και η γραπτή. Η προφορική τείνει να πωχεύει, και η γραπτή να συντομεύεται ή και να αλλοιώνεται με την ανάμιξη της αγγλικής γλώσσας στην ελληνική και την σύντμηση των λέξεων προκειμένου να εξοικονομηθεί χρόνος.

Όλη αυτή η τεχνολογική μεταρρύθμιση με τις κοινωνιολογικές προεκτάσεις της, έχει φέρει την Εκκλησία στο κέντρο ενός δύσκολου ερωτήματος. Η Εκκλησία μοιάζει σαν να κρατάει στο χέρι της μια άλλη δίστομη ρομφαία. Πρέπει η Εκκλησία να προχωρήσει σε αυτήν την μεταρρύθμιση ή πρέπει να μείνει παραδοσιακή στον τρόπο δράσης της; Πρέπει η Εκκλησία να κάνει χρήση των νέων πληροφοριακών ευκαιριών ή πρέπει απλά να περιμένει με ανοιχτές τις πόρτες της πότε θα την πλησιάσουν οι νέοι άνθρωποι;

Σε αυτές τις προκλήσεις, η Εκκλησία έχει δύο επιλογές. Ή θα δεχθεί την τεχνολογική πρόοδο της πληροφορίας και απλά θα κάνει χρήση της, πάνω σε θέματα διοικητικά, εκσυγχρονίζοντας τον τρόπο που λειτουργεί σε διοικητικό επίπεδο, ή θα πάρει μια πιο αποφασιστική θέση και θα επεκτείνει το ποιμαντικό της έργο μέσα σε αυτόν τον πληροφοριακό χείμαρρο του διαδικτύου. Στο δίλημμα λοιπόν που προκύπτει ίσως μας βοηθήσει και ο ίδιος ο Χριστός μας από την δική του στάση. Ο Ευαγγελιστής Μάρκος στο δεύτερο κεφάλαιο και δέκατο έκτο στίχο γράφει «... *Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει, καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες...*»(Μρ,2:16) Στο διαδίκτυο υπάρχουν σχεδόν 86 δισεκατομμύρια ιστοσελίδες. Κάθε μέρα δημοσιεύονται σχεδόν

250.000 καινούριες σελίδες. Από αυτές το ένα τρίτο αφορά σελίδες πορνογραφικού περιεχομένου, ένα τρίτο σελίδες παιγνίων, τζόγου και παράνομου λογισμικού και μόνο το υπόλοιπο ένα τρίτο σελίδες γενικού ενδιαφέροντος (Forbes, 2010). Πραγματικά αξίζει τον κόπο να έχουν την δυνατότητα οι *κακῶς ἔχοντες* χρήστες του διαδικτύου να βρουν και μια ιστοσελίδα που ίσως και να τους απωθήσει από τους τελώνες και αμαρτωλούς. Εξάλλου, πάντοτε υπήρχαν και θα υπάρχουν τελώνες και αμαρτωλοί, και πάντοτε υπήρχαν και θα υπάρχουν κακῶς ἔχοντες. Απλά στην εποχή μας, αυτά τα στρώματα της κοινωνίας μας έχουν εισχωρήσει και στους «άυλους» χώρους του κυβερνοχώρου. Η Εκκλησία μας πρέπει να έχει έντονη παρουσία στον κυβερνοχώρο για να μπορεί να δίδει πάντοτε την δυνατότητα στον κουρασμένο οδοιπόρο να σταθεί λίγο και να ζαποστάσει. Κι αν η Εκκλησία βρει τον κατάλληλο τρόπο να απλώσει το χέρι της και να σταθεί στον κάθε πλανεμένο ή και «κακῶς ἔχοντα» χρήστη του διαδικτύου, ίσως τότε να τον φέρει πιο κοντά της. Ίσως καταφέρει να του δώσει το σωστό κίνητρο και να τον οδηγήσει μέσα στην οικογένεια της, στον χώρο του Ναού και στο λατρευτικό της πρόγραμμα.

Ας δούμε λοιπόν, πως μπορούν οι νέες δυνατότητες που μας προσφέρονται με τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, να ενταχθούν και να συνεισφέρουν τόσο στο διοικητικό όσο και στο ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας μας.

Διοικητικός τομέας

Όλοι μας, γνωρίζουμε την διοικητική δομή της τοπικής μας Εκκλησίας. Γνωρίζουμε ποιες είναι οι κινήσεις που πρέπει να γίνονται κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους, και ποια είναι τα βιβλία που πρέπει να τηρούμε. Με τη χρήση βάσεων δεδομένων και μερικών λογιστικών φύλων εργασίας σε λογισμικά όπως Microsoft Access, Oracle, Microsoft Excel, Lotus 1-2-3 έχουμε τη δυνατότητα να ολοκληρώνουμε χρονοβόρες εργασίες σε μερικά λεπτά μόνο. Για παράδειγμα, η σύνταξη του προϋπολογισμού, ή του απολογισμού. Αυτές οι δύο εργασίες, είναι σίγουρα χρονοβόρες δεδομένου ότι για τον προϋπολογισμό, θα πρέπει να συμπληρώσουμε τις τρέχουσες κινήσεις της Ενορίας μας από 1 Ιανουαρίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου. Αυτή η διαδικασία απαιτεί αρκετό χρόνο. Εάν όμως έχουμε ένα λογιστικό φύλλο στον υπολογιστή και τηρούμε σε αυτό όλα τα έσοδα και έξοδα του έτους, τότε η

συμπλήρωση αυτών των πληροφοριών δεν θα χρειαστεί πάνω από πέντε λεπτά. Και πάλι, κατά την 31^η Δεκεμβρίου, μπορούμε να έχουμε άμεσα την συγκεντρωτική εικόνα του απολογισμού της Ενορίας μας.

Οι καταμετρήσεις των εσόδων, οι τριμηνίες, οι πιστώσεις του έτους και άλλες εργασίες που απαιτούν υπολογισμούς μπορούν πλέον να γίνονται αυτοματοποιημένα χωρίς να απαιτείται από εμάς ειδική γνώση χειρισμού των συγκεκριμένων εφαρμογών.

Παράλληλα, τηρώντας σε έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή, αρχεία οικονομικών στοιχείων μας δίνεται η δυνατότητα να έχουμε πληρέστερη εικόνα για τα έσοδα και την κατανομή τους σε όλες τις δαπάνες της Ενορίας μας, καθώς και στατιστικά στοιχεία που θα μας βοηθούν στο μέλλον για τον καλύτερο προγραμματισμό και την καλύτερη διαχείριση των εξόδων μας.

Τέλος, με τη χρήση λογισμικών βάσεων δεδομένων, μπορούμε να τηρούμε αρχεία της κινητής και ακίνητης περιουσίας της Ενορίας μας, των ενοριτών μας, των δωρητών και ευεργετών του Ναού, του προσωπικού, και των μυστηρίων που τελούμε. Ωστόσο, για τη διαχείριση των προσώπων της Ενορίας μας θα αναφερθούμε αργότερα όταν θα ασχοληθούμε με το πώς οι νέες τεχνολογίες μπορούν να βοηθήσουν στις ποιμαντικές μας δραστηριότητες.

Πριν όμως περάσουμε στο ποιμαντικό έργο ας δούμε πως θα λειτουργούσε ιδανικά το μοντέλο όλων των διοικητικών δραστηριοτήτων σε αλληλεπιδραστικό συνδυασμό Ενορίας και Ιεράς Μητροπόλεως. Κάνοντας χρήση του ευρυζωνικού δικτύου που ήδη είναι διαθέσιμο στις περισσότερες περιοχές της περιφέρειάς μας, θα μπορούσε να εγκατασταθεί ένας διακομιστής (server) ενδοδικτύου (intranet) με μηδαμινό κόστος εγκατάστασης, και όλοι οι Ιεροί Ναοί να συνδέονται με τον κεντρικό εξυπηρέτη που θα βρίσκεται στην έδρα της Ιεράς Μητροπόλεως, με κωδικούς πρόσβασης που θα παρέχονται από αυτήν, και στη συνέχεια οι κατά τόπους ιερείς, να έχουν πρόσβαση σε υλικό όπως, εγκυκλίους, μαζική αλληλογραφία, ειδική αλληλογραφία για τον εκάστοτε Ιερό Ναό, αποστολή αιτήσεων, λήψη απαντήσεων και αποφάσεων του Μητροπολιτικού Συμβουλίου, αποστολή εγγράφων τριμηνιών, ηλεκτρονική καταβολή τριμηνιών, πιστώσεων και δισκοφοριών σε τραπεζικούς λογαριασμούς, ηλεκτρονική υποβολή προϋπολογισμών και απολογισμών. Με αυτόν τον τρόπο, τα οφέλη είναι τεράστια, αφού εκμηδενίζεται η δαπάνη ταχυδρομικών εξόδων και των εξόδων αποστολής ταχυδρομικών επιταγών, ελαχιστοποιείται ο χρόνος

από την προετοιμασία ενός εγγράφου μέχρι τη στιγμή της λήψης του από τον ενδιαφερόμενο και παράλληλα έχουμε ηλεκτρονική υπογραφή και απόδειξη ότι το έγγραφο έφτασε στον παραλήπτη του και αν αυτό συνδυαστεί με την ύπαρξη λογισμικού ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου αλληλογραφίας εκμηδενίζουμε το κόστος των εκτυπώσεων και της γραφικής ύλης που σπαταλάται, συμβάλλοντας έτσι και στην προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων αυτού, αφού ουσιαστικά καταργείται με αυτόν τον τρόπο η συσσώρευση χαρτιού στα αρχεία μας. Τέλος, θα ήταν πολύ σημαντικό ειδικότερα για τους νέους κληρικούς, η δημιουργία μιας γνωσιακής βάσης δεδομένων στον διακομιστή της Μητροπόλεως με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την οργάνωση και διοίκηση του γραφείου του Ιερού Ναού, με εγκυκλίους που είναι σε ισχύ, νόμους και κανονισμούς του κράτους και της Εκκλησίας, υποδείγματα εγγράφων, πρότυπα έγγραφα, οδηγίες και συχνές ερωτήσεις με τις απαντήσεις τους. Η διαθεσιμότητα μιας τέτοιας υπηρεσίας στους νέους κληρικούς μας, θα συνεισφέρει σημαντικά τόσο στην ορθότερη ενημέρωσή τους σχετικά με τις διοικητικές τους υποχρεώσεις, όσο και στην εξοικονόμηση χρόνου για τους υπαλλήλους των γραφείων της Ιεράς Μητροπόλεως, αφού εκ των πραγμάτων είναι αρμοδιότητά τους να ενημερώνουν τους νέους κληρικούς στην ανάληψη των καθηκόντων τους σε θέματα διοικητικά.

Ποιμαντικό έργο

Σίγουρα για έναν νέο κληρικό, όλο το διοικητικό κομμάτι που αφορά στην οργάνωση και λειτουργία του Ιερού Ναού, είναι μακριά από τις προσδοκίες του και από τα αντικείμενα που περιμένει να ασχοληθεί κατά τη διάρκεια της ποιμαντικής του διακονίας. Ωστόσο, μέσα στις αρμοδιότητες ενός εφημερίου είναι και αυτό. Οπότε όσο πιο σωστά είναι οργανωμένο ένα γραφείο Ιερού Ναού, και όσο περισσότερο αποφεύγεται η συσσώρευση διοικητικής εργασίας τόσο περισσότερος χρόνος απομένει για την ουσιαστική δράση ενός κληρικού που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ποιμαντική διακονία.

Μιλήσαμε προηγουμένως για την διαχείριση προσώπων και σίγουρα αυτή η εργασία είναι η πιο σημαντική όσον αφορά τη σχέση μας με το ποίμνιό μας, τους συνεργάτες μας και τους υπαλλήλους που απασχολούμε σε κάθε ενορία. Στον χώρο και

στη γλώσσα της πληροφορικής, όταν κάποιος προγραμματιστής πηγαίνει σε κάποιο περιβάλλον εργασίας και αναλαμβάνει να μηχανογραφήσει τις εργασίες που πραγματοποιούνται, η πρώτη του ασχολία είναι να βρει τις οντότητες (*entities*), δηλαδή να βρει όλα εκείνα τα υλικά και άυλα στοιχεία που είναι και τα αντικείμενα της εργασίας. Στον χώρο της Εκκλησίας, η μία και μοναδική οντότητα είναι οι άνθρωποι. Όλο μας το ποιμαντικό έργο περιστρέφεται γύρω από το ποίμνιο μας, το οποίο αποτελείται από την μικρή κοινωνία της περιφέρειας της Ενορίας μας. Η τέλεση μυστηρίων είναι μια πράξη που δεν αρχίζει και τελειώνει με την ιερολογία της ακολουθίας, αλλά με την ουσιαστική ενασχόληση με την οντότητά μας, το ποίμνιο μας.

Πως μπορούν οι νέες τεχνολογίες και ιδιαίτερα η πληροφορική να βοηθήσει στη διαχείριση των πιστών της Ενορίας μας; Πως γίνεται μια επιστήμη των μηχανών να εμπλακεί σε μια σχέση μάλλον οικογενειακή που καλλιεργείται μέσα σε ένα χώρο λατρευτικό με κεφαλή τον Χριστό μας και μέλη εμάς; Για να βρούμε την απάντηση σε αυτά τα δύο ερωτήματα, ας κάνουμε ο καθένας στον εαυτό του μερικές ακόμα ερωτήσεις. Γνωρίζουμε ανά πάσα στιγμή πόσα μέλη έχει η τοπική Εκκλησία που αποτελεί την Ενορία μας; Πόσα από αυτά τα μέλη είναι παιδιά και πόσοι ενήλικες; Πόσοι ενήλικες είναι έγγαμοι και πόσοι άγαμοι; Πόσοι εργάζονται και πόσοι αναζητούν εργασία; Πόσα και ποια μέλη βαπτίστηκαν τα τελευταία τέσσερα χρόνια; Εξακολουθούν τα νεοβαπτισμένα μέλη να εκκλησιάζονται; Οι νεόνυμφοι της Ενορίας μας έχουν σχέση με την τοπική Εκκλησία; Πόσοι εκ των μελών της Ενορίας μας έχουν την ονομαστική τους εορτή στις επόμενες δέκα ημέρες; Πιστεύω ότι αυτές οι ερωτήσεις είναι πολύ κοντά στις ανησυχίες κάθε πνευματικού πατέρα που νοιάζεται για τα πνευματικά παιδιά της Ενορίας του, όπως θα νοιαζόταν και κάθε βιολογικός πατέρας για την εξέλιξη των βιολογικών του παιδιών. Όμως, ένας πνευματικός πατέρας δεν έχει μόνο ένα ή δύο ή έστω λίγα παραπάνω τέκνα, αλλά μια ολόκληρη ενορία. Και είναι φύση αδύνατον να μπορεί να γνωρίζει όλες αυτές τις πληροφορίες όσο μικρή κι αν είναι η περιφέρεια της Ενορίας του.

Με την εγκατάσταση μιας βάσης δεδομένων, η οποία θα ενημερώνεται μετά από κάθε μυστήριο η μετά από κάθε μεταβολή του πληθυσμού της Ενορίας, ο εφημέριος μπορεί να έχει διαθέσιμες πληροφορίες ανά πάσα στιγμή. Μπορεί με επιστολές να επικοινωνεί με τους νεόνυμφους και να τους ενημερώνει για συνάξεις νέων ζευγαριών ή για ομιλίες των Σχολών Γονέων. Μπορεί να επικοινωνεί μαζί τους τηλεφωνικά την

ημέρα της ονομαστικής τους εορτής, αφού μέσω της βάσης δεδομένων μπορεί να ειδοποιείται για εκείνους τους ενορίτες που εορτάζουν τις επόμενες ημέρες. Μπορεί να ειδοποιεί τις οικογένειες των παιδιών που πλησιάζουν την ηλικία για την εγγραφή τους στα κατηχητικά τμήματα και να τους ενημερώνει με επιστολή για την έναρξη αυτών των εκδηλώσεων. Μπορεί να διοργανώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα και βάσει των προγραμματισμένων μυστηρίων γάμων και βαπτίσεων, ομιλίες σχετικά με αυτά τα μυστήρια και να καλεί όσους έχουν προγραμματίσει κάποιο μυστήριο.

Όλες αυτές οι κινήσεις, που μπορούν να γίνουν αυτοματοποιημένα μέσα από μια βάση δεδομένων, ενισχύουν το ποιμαντικό μας έργο διότι ο Εφημέριος δεν εμφανίζεται απλά ως ένας τελετουργός αλλά ως ποιμένας που δείχνει ενδιαφέρον για την εξέλιξη της ζωής του κάθε μέλους της τοπικής Εκκλησίας.

Ένας ακόμα τομέας δράσης στην ποιμαντική μας διακονία είναι η έκδοση ηλεκτρονικού και έντυπου φυλλαδίου ενημέρωσης των πιστών με θέματα που αφορούν στην τρέχουσα εβδομάδα και το οποίο μπορεί να διανέμεται κάθε Κυριακή κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας. Σε αυτό το φυλλάδιο μπορούμε να περιέχουμε τα απολυτίκια της ημέρας, την αποστολική και ευαγγελική περικοπή, το εβδομαδιαίο λατρευτικό πρόγραμμα της Ενορίας μας, το ποιμαντικό πρόγραμμα της εβδομάδας με τις προγραμματισμένες συνάξεις νέων, μελέτης Αγίας Γραφής, κατηχητικών, ή κάποια μηνύματα και ανακοινώσεις. Το φυλλάδιο μας εκτός από την έντυπη μορφή του μπορούμε να το αποστέλλουμε και με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στα μέλη της Ενορίας μας που το επιθυμούν ή να το αναρτήσουμε στην ιστοσελίδα της Ενορίας μας. Και λέγοντας ιστοσελίδα μιλούμε για την ηλεκτρονική ολοκληρωμένη παρουσίαση της Ενορίας μας στον χώρο του διαδικτύου. Όπως είπαμε και νωρίτερα, το διαδίκτυο είναι ο σύγχρονος τόπος συγκέντρωσης των νεότερων κυρίως ηλικιακών ομάδων από 15 έως 45 ετών. Είναι δυστυχώς στην εποχή μας ένα αντίστοιχο σημείο συνάντησης όπως είναι για τους γεροντότερους το καφενείο στην πλατεία του χωριού. Αν πραγματικά κάποιος επιθυμεί να βρει τους νέους σήμερα, δεν χρειάζεται να βγει από το γραφείο του. Αρκεί να ανοίξει τον υπολογιστή του και να συνδεθεί σε κάποια ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης. Αν λοιπόν οι νέες τάσεις της εποχής μας θέλουν την νεολαία μας, αποκομμένη από την κοινωνία μας και καθηλωμένη σε μια οθόνη ηλεκτρονικού υπολογιστή, τότε θα πρέπει κι εμείς (αν θέλουμε να βρεθούμε κοντά στη νεολαία) να κάνουμε χρήση των νέων ηλεκτρονικών καφενείων. Θα πρέπει εμείς πρώτα να

προσεγγίσουμε τη νεολαία και με την έντονη δική μας παρουσία στον κυβερνοχώρο και να τους πείσουμε ότι υπάρχει λόγος να έρθουν στην Εκκλησία.

Μια ενοριακή ιστοσελίδα που δείχνει κινητικότητα, που δείχνει ότι επιτελείται έργο σε κάποιον Ιερό Ναό, και με γλώσσα προσφιλή προς τη νεολαία σίγουρα θα κεντρίσει το ενδιαφέρον νέων ανθρώπων που έχουν αναζητήσεις. Η ιστοσελίδα μας δεν θα πρέπει να είναι βαρετή, βαρύγδουπη και απόμακρη. Θα πρέπει να αντανακλά τις ανάγκες των επισκεπτών. Να περιέχει επίκαιρα άρθρα, πληροφορίες για την ενοριακή ζωή, ενδείξεις για το ότι μέσα στον χώρο της Εκκλησίας δεν τελούνται μόνο Μυστήρια και Ακολουθίες αλλά μια μικρή κοινωνία ανθρώπων ζει και αλληλεπιδρά με αγάπη και αλληλοϋποστήριξη και προσπαθεί να παραμείνει ενεργή παρά τις όποιες δυσκολίες του σύγχρονου τρόπου ζωής. Και φυσικά πίσω από όλα αυτά βρίσκεται ένας ΠΟΙΜΕΝΑΣ που δεν περιορίζεται στα τετριμμένα, αλλά βρίσκεται κοντά στους ανθρώπους περιμένοντας και τη δική τους επαφή. Και σίγουρα για έναν νέο είναι πιο εύκολο να στείλει στον εφημέριο ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου θέτοντας ένα ερώτημα, ζητώντας μια γνώμη, από το να πάει στην Εκκλησία και να του κτυπήσει την πόρτα του γραφείου του. Και ο τρόπος προσέγγισης του Εφημερίου, είναι εκείνος που θα κάνει αυτόν τον νέο να έρθει ένα βήμα πιο κοντά στο κατώφλι της Εκκλησίας.

Σεβασμιώτατε γέροντα, σεβαστοί πατέρες, ζούμε σε μια εποχή αντίστοιχη με την εποχή προ της βιομηχανικής επανάστασης. Κι αν δούμε γύρω μας θα διαπιστώσουμε ότι και η κοινωνία μας, ειδικά στη χώρα μας αντιμετωπίζει ακριβώς τα ίδια προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι κοινωνίες πριν και κατά τη διάρκεια της βιομηχανικής επανάστασης στην κεντρική Ευρώπη στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Αυτή τη φορά όμως μιλούμε για μια τεχνολογική επανάσταση που μέρα με τη μέρα αλλάζει τον τρόπο επικοινωνίας εξελίσσοντας την διαδραστικότητα εις βάρος της ανθρώπινης επαφής. Η θέση της Εκκλησίας και του σύγχρονου εφημερίου σε όλες αυτές τις εξελίξεις είναι δύσκολη. Τόσο η Εκκλησία (θεσμικά και διοικητικά) όσο και οι ιερείς (στην οργάνωση και διαποίμανση) θα πρέπει να εκσυγχρονίσουν τα μέσα τα οποία χρησιμοποιούν για να μπορέσουν να σταθούν απέναντι στις προκλήσεις της εποχής που ζούμε. Σίγουρα αυτό απαιτεί και την αναβάθμιση των τεχνολογικών υποδομών αλλά κυρίως την επιμόρφωση και την συνεχή ανανέωση των γνώσεων των κληρικών ώστε να μπορούμε όλοι μας να ανταπεξέλθουμε στις νέες απαιτήσεις και να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε στον έναν και μοναδικό σκοπό μας που είναι η ενότητα του σώματος της Εκκλησίας με

τον Σωτήρα Χριστό μας. Δεν θέλουμε να φτιάξουμε μια «ηλεκτρονική Εκκλησία», θέλουμε όμως να βαδίζουμε παράλληλα με την εποχή που ζούμε γιατί εκεί βρίσκονται και τα πρόβατά μας. Και ως καλοί ποιμένες δεν νοιαζόμαστε μόνο για τα ενενήντα εννέα πρόβατα που έχουμε ήδη μέσα στην Εκκλησία (πολλά εκ των οποίων είναι και κάποιας περασμένης ηλικίας), αλλά περισσότερο πασχίζουμε να φέρουμε το ένα που βρίσκεται εκεί έξω και είναι το αυριανό σώμα της Εκκλησίας.